

WERKEN AAN...

WATER knelpunten aanpakken

Te veel of te weinig water: voor de landbouwer die leeft van de opbrengst van de grond kan dat delicaat evenwicht een wereld van verschil maken. In de Kempen duikt vooral in het voorjaar het probleem op dat sommige landbouwgronden te nat liggen om te bereiken en te bewerken. Om de nieuwe kavels te ontwateren wordt een netwerk van hoofdgrachten en perceelgrachten uitgetekend. Dat stelsel van sloten hangt logischerwijs nauw samen met de herverkaveling. Sommige bestaande grachten verdwijnen of worden aangepast, andere worden nieuw uitgegraven. Door vaste drempels te plaatsen kan de waterstand op hoogte ingesteld worden. Sommige sloten krijgen een natuurtechnisch profiel. Aan één zijde van de sloot wordt een trap in

de oever uitgegraven. Daardoor kan ze meer water bergen, water dat tegelijkertijd gezuiverd wordt door de aanwas van riet op de verbrede oever.

in dit deelgebied:

De Mark loopt als een blauwe draad door de hele ruilverkaveling Merksplas, maar in deze fase wordt er nog niet aan de waterloop gewerkt. Dat gebeurt wel voor de Druytsloop, de Zwartwaterloop, Kolonielooop en Goorloop. In die sloten worden plaatselijk de knelpunten in de afwatering aangepast. Op sommige plaatsen wordt de oever natuurtechnisch heraangelegd en beplant.

In de Druytsloop en in de Goorloop komen er vaste drempels in de vorm van een vistrap. Die moeten het de vissen makkelijker maken om stroomopwaarts te trekken.

NATUUR EN LANDSCHAP extra kansen voor planten en dieren

De mogelijkheid om gronden te ruilen bestaat voor landbouw, maar evengoed voor natuur. Landbouw waar landbouw het best past, natuur waar natuur het best past. Dat is ook in de ruilverkaveling Merksplas het opzet. Op de gronden die bestemd zijn voor natuurontwikkeling worden inrichtingswerken uitgevoerd. Dat hoeven geen werken op grote schaal te zijn, maar kunnen kleinschaliger ingrepen zijn die er samen voor zorgen dat de planten en dieren extra kansen krijgen.

in dit deelgebied:

Voor in de laagte van de Druytsloop en de vallei van de Mark is er nog mooie natuur te ontdekken. Het is op die plaatsen dat er soms maar een duwtje in de rug nodig is om de planten en dieren die intussen zeldzaam geworden zijn terug 'boven water' te krijgen. Logischerwijs investeert de ruilverkaveling vooral hier in natuurontwikkeling en wordt hier met landbouwers onderhandeld om via grondruil valleipercelen uit landbouwgebruik te nemen.

De laagte van de Druytsloop wordt voor weidevogels ingericht. Om er een open, drassig terrein van te maken worden een naaldbos en een aantal bomen gerooid, wordt er afgeplagd en deels ook wat dieper uitgegraven. In de vallei van de Mark worden streekvreemde bomen gerooid om het typische broekbos daar alle groeikansen te geven.

Bij de keuze van de nieuwe beplanting gaat de voorkeur naar soorten die eigen zijn aan de streek. Voor de bomenrijen zijn dat vooral eiken en linden. Voor de aanplantingen langs de waterlopen wordt gekozen voor bomen als wilg en els, die het graag wat natter hebben. In de houtkanten worden meidoorn, gelderse roos, beuk, wilg en hazelaar gemengd.

MEER INFO

over ruilverkaveling

als u meer informatie wenst over wat ruilverkaveling precies inhoudt dan kan u de gratis brochure 'Ruilverkaveling als instrument, een (be)leefbaar platteland als doel' aanvragen. Dat kan op het telefoonnummer 014/25 83 00 of via het mailadres info@vlm.be

over het archeologisch onderzoek

gedurende het hele traject van de ruilverkaveling is er ook aandacht voor archeologie. In opdracht van de VLM heeft het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE) op een aantal plaatsen in het ruilverkavelingsblok onderzoek gedaan naar sites uit het steentijdperk. Ook tijdens de grondwerken worden er archeologische controles uitgevoerd, op zoek naar sporen die getuigen over hoe mensen in dit gebied in het verre verleden leefden, woonden en werkten.

Voor meer informatie over dit aspect kan u contact opnemen met Joke Verkeyn, archeologe van de VLM, op het nummer 02/543 72 00 of e-mail joke.verkeyn@vlm.be

over het natuurinrichtingsproject Turnhouts Vennengebied West

aan de oostgrens van het ruilverkavelingsblok Merksplas gaan in het voorjaar 2007 de inrichtingswerken in het natuurinrichtingsproject Turnhouts Vennengebied West van start. De bedoeling van natuurinrichting is om een gebied zo goed mogelijk in te richten met het oog op het behoud, het herstel of de ontwikkeling van de natuur.

Wil u meer weten over de stand van zaken van dit project, dan kan u contact opnemen met Tom Vermeulen op het telefoonnummer 014/25 84 06 of via het mailadres tom.vermeulen@vlm.be

CONTACT

OVER DE RUILVERKAVELING Merksplas

Peter Van der Borgh | ROOS
Martin Van der Vorst | ROOS

Bert Vueghs | leidend ambtenaar
Wim Stoffelen | werftoezichter

Chris Van Dessel | herverkavelaar
Gerard Vervisch | projectleider

De werken in de ruilverkaveling Merksplas worden op terrein begeleid door een ploeg medewerkers van de Vlaamse Landmaatschappij, afdeling Antwerpen in Herentals. U vindt hen terug op de foto hierboven, net als de medewerkers van het aannemersbedrijf Roos, dat de ruilverkavelingswerken uitvoert.

Heeft u vragen of opmerkingen dan kan u bij hen terecht tijdens de zitdagen in de werkkeet.

De zitdagen worden elke vrijdag tussen 10u en 13u gehouden. U kan natuurlijk ook altijd contact nemen met de VLM in Herentals, op het telefoonnummer 014/25 83 00 of via info@vlm.be

Voor de gemeente Merksplas wordt de ruilverkaveling opgevolgd door Alex Peeters. Zijn contactgegevens: gemeente Merksplas, Markt 1, 2330 Merksplas, tel 014/63 94 36, fax 014/63 94 01, www.merksplas.be

Vlaamse Landmaatschappij, afdeling Antwerpen
Cardijnlaan 1 | 2200 Herentals | t 014/25 83 00 | f 014/25 83 99 | e-mail: info@vlm.be | www.vlm.be

Kristel Deckx | topografe
Marijke Druyts | landmeter

nieuws brief 1 werken

Beste lezer,

Na een lange aanloop is in de ruilverkaveling Merksplas de kogel door de kerk en gaan de inrichtingswerken van start. Op 15 januari 2007 werd de eerste spadesteek gegeven. U weet misschien al dat de werken over verschillende jaren gespreid worden. Dat komt omdat het Vlaams budget voor deze ruilverkavelingswerken over vier tot vijf opeenvolgende begrotingsjaren verdeeld wordt. Daarom wordt deelgebied per deelgebied te werk gegaan. In elk deelgebied wordt wel meteen het hele pakket van werken uitgevoerd.

Deze eerste editie van de nieuwsbrief over de werken geeft u een kijk op de uitvoering van de werken in het deelgebied dat het eerst aan de beurt komt: de omgeving van de Papenvoort, Pampa, Heibleuken, de Druytsloop en Lichtenberg. Dat is een logische keuze omdat de werken aan de waterlopen stroomopwaarts moeten aangepast worden.

Naast de feiten en cijfers krijgt natuurlijk de kaart van het uitvoeringsplan alle plaats. De kaart met legende geeft, samen met de korte tekstblokken en de foto's, een overzicht van welke werken waar uitgevoerd worden.

inhoud nieuwsbrief nr 1 (januari 2007)

- 1
- 2
- 3/4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10

GOED OM WETEN

de kalender:

De werken zijn gestart op 15 januari 2007. Voor het uitvoeren van deze eerste fase zijn 150 werkdagen voorzien. Tijdens het broedseizoen (van 15 maart tot einde juni) wordt er in het weidevogelgebied niet gewerkt. Bij de kavelwerken wordt natuurlijk ook rekening gehouden met het groeiseizoen van de gewassen.

De grondwerken in de laagte van de Druytsloop worden het eerst aangepakt. Maar de volgorde van de andere inrichtingswerken kan veranderen en is nu moeilijk in te schatten. Als u hiervan op de hoogte wil blijven gaat u het best langs op de zitdagen in de werkkeet.

en het weer?

De weersomstandigheden kunnen op het tijdschema van de werken wel invloed hebben. Bij te nat weer kunnen de werken een tijdje opgeschort worden. Het is beter iets meer geduld op te brengen dan het risico te lopen op het beschadigen van funderingen of schade aan landbouwgrond door het inzetten van zwaar materiaal op drassig terrein.

investeren in het platteland:

In deze eerste fase wordt een bedrag van iets meer dan één miljoen euro geïnvesteerd in de inrichtingwerken. De afrekening van deze kosten, die verdeeld worden onder de Vlaamse overheid, de gemeente, de provincie en de eigenaars, gebeurt tijdens de kostenverdeling aan het eind van het ruilverkavelingsproject.

hinder tijdens de werken?

We hadden het al over de eerste spadesteek, maar de omvang van de werken maakt dat u in de praktijk eerder kransen, bulldozers, ploegen, walsen, enzovoort aan de slag zal zien. De eerste bekommernis bij het inzetten van dit materiaal is dat de landbouwbedrijven en de bevolking zo weinig mogelijk hinder ondervinden. Maar het is niet altijd te vermijden dat er plaatselijk en tijdelijk wat ongemakken kunnen opdruken, bijvoorbeeld tijdens de wegenwerken. Bij het aanleggen van de betonwegen worden die gedurende een drietal weken afgesloten. Die tijd is nodig voor het verharden van het beton. Ook de nieuwe of verbeterde halfverharde wegen en zandwegen zijn tijdens het aanleggen niet berijdbaar.

Op het eerste zicht kunnen de werken wel wat weg hebben van een kaalslag in het landschap. Die werfsituatie is maar van tijdelijke aard. Vooral door de aanplantingen langs wegen en waterlopen wordt het landschap opnieuw verfraaid.

contact

Bij de uitvoering van de ruilverkavelingswerken zijn heel wat mensen betrokken: alle eigenaars en gebruikers van de gronden, de medewerkers van de aannemer, de Vlaamse Landmaatschappij, de gemeente, ...

Een aantal van die mensen kan u tijdens de werken ook ontmoeten op de zitdagen op de werkkeet, Hooghoekende (t 0499/99 42 50). Op elke vrijdag van 10u tot 13u kan u daar terecht met uw vragen, opmerkingen, suggesties, ...

WAAR GEBEURT WAT?

WERKEN AAN...

LANDBOUW investeren in duurzame landbouw

De mogelijkheid om gronden te ruilen, dat is de kern en sterkte van ruilverkaveling. Door te ruilen tussen de landbouwers onderling worden de verspreide kavels van een landbouwbedrijf dicht bij elkaar en bij het bedrijf gebracht. De landbouwer heeft weinig baat bij kleine snippers grond met vele hoeken en kanten. Zo'n kavels zijn moeilijk te bewerken én moeilijk te bereiken. Ruilverkaveling kan daar een mouw aan passen door kavelinrichtingswerken. Door egalisatie kan de grond effen gemaakt worden wanneer dat nodig is, wegen worden opgebroken en sloten gedempt als ze voor de nieuwe kavels geen nut meer hebben. Een nieuw of verbeterd netwerk van landbouwwegen maakt het mogelijk om de kavels goed en snel te bereiken. En met een goede ontwatering van de landbouwgronden wordt het probleem van te veel of te weinig water zo goed mogelijk verholpen.

Werken aan kavels, wegen en water: dat is een pakket aan investeringen waarmee de ruilverkaveling de productiekosten voor het landbouwbedrijf kan doen dalen. Die economische duw in de rug kan mee voor een behoorlijk inkomen voor de landbouwer zorgen. Want zonder

een rendabel inkomen is landbouw niet leefbaar, en zonder leefbare landbouw is het platteland niet leefbaar.

Maar bij duurzame landbouw komt meer kijken dan het cijferwerk van de bedrijfsboekhouding. Investeringen die de productiekosten voor de landbouw doen dalen mogen de kosten voor natuur en landschap niet verhogen.

in dit deelgebied:

We kunnen in deze krant niet op kaart tonen waar de nieuwe kavels komen. Aan de herverkaveling wordt immers voortdurend gesleuteld en het zoeken naar de best mogelijke oplossing voor het landbouwbedrijf gebeurt in vertrouwen tussen de landbouwer en de herverkavelaar. Ook het ruilverkavelingscomité en de commissie van advies volgen de herverkaveling op de voet. Voor vragen over uw eigen kavels kan u natuurlijk altijd bij de herverkavelaar terecht (zie contactgegevens op laatste pagina). Over de werken aan water en wegen leest u in de volgende hoofdstukjes meer details.

WEGEN voor landbouw én recreatie

De landbouwwegen worden met een breedte van drie meter aangelegd, vaak met een bredere berm zodat autoverkeer veilig kan kruisen. Het is niet de bedoeling om zonder omzien overal beton te gebruiken. Het type van verharding (in deze ruilverkaveling zijn dat asfalt, beton, betonpuinsteen en zand) hangt af van de functie en het gebruik van de weg. De hoofdwegen, die vaak ook door het gewone autoverkeer en fietsers gebruikt worden, krijgen meestal een verharding in beton. In het ontwerp van het tracé en de technische uitvoering van deze nieuwe wegen wordt rekening gehouden met het ontmoedigen van sluijperverkeer

en snelheidsduivels. De wegen die op de hoofdwegen aansluiten en naar de kavels voeren worden in betonpuinsteen of zand uitgevoerd.

in dit deelgebied:

De landbouwers aan Pampa worden met een nieuwe betonweg naar de Pampaweg ontsloten. Daardoor kunnen ze de langere en minder veilige route door Wortel-kolonie vermijden. Recreanten kunnen overigens van die nieuwe verbinding naar Wortel volop mee genieten. De bestaande zandweg ter hoogte van de Diepte wordt doorgetrokken tot aan de Veldenstraat en de Pampa en wordt met betonpuinsteen heraangelegd. Daardoor worden de kavels rondom beter bereikbaar. Om dezelfde reden krijgt het eind zandweg van Lochtenberg een asfaltverharding tot aan de aansluiting met de al bestaande asfaltweg. Tussen de Pampaweg en Hoekende (en zo verder door naar de Oude Baan) komt er een nieuwe zandweg met een breedte van twee meter, ideaal voor wandelaars, fietsers en ruiters.